

Læreplaner

BØRNEHØSET

Gemmet

Børnehuset Gemmet ved Brønshøj Menighed ★ Gemmet 10 ★ 2400 København NV
Tlf. 38 60 51 21 ★ E-post gemmet@mail.tele.dk ★ www.gemmet10.dk
EAN-nr. 5798009693143 ★ Nordea reg.nr. 2137 konto 8210 002 945

Læring

Læring er en proces,
der medfører ændringer i personen i retning af øget viden og kompetence,
og som udvider mulighederne for selvbestemmelse og selvstændighed.

Barnet lærer, når det selv har et mål (jeg vil), fx

Når et toårigt barn selv begynder at tage sit tøj på efter at have sovet midt på dagen.

Når et barn, der ikke kan slå kolbøtter, helt uopfordret øver sig igen og igen.

Barnet lærer, når det får mulighed for at finde sin egen problemløsning, fx

Når et barn selv henter en taburet at stå på for at åbne en dør med højtsiddende håndtag.

Barnet lærer, når det møder en tilpas udfordring, fx

Når et barn overtales til at smage en ny ret i tryk forvisning om, at det kun er nødvendigt at tage en smagsprøve.

Barnet lærer, når det har mod til at risikere, at noget ikke lykkes, fx

Når barnet tager en cykel, der er alt for stor.

Når et lille barn tager en kande og hælder mælk op i en kop.

Barnet lærer, når det opmuntres af de voksne, fx

Når den voksne vælger et lidt sværere puslespil til barnet, og det lykkes for barnet at lægge det.

Når den voksne tålmodigt opfordrer barnet til af- og påklædning.

Barnet lærer, når det inspireres af andre børn og voksne, fx

Når barnet ser, hvad andre børn og voksne gør ved måltidet.

Når en gruppe børn leger med legoklodser, inspireres de af hinanden og de voksnes ideer til at udvikle deres egne kompetencer.

Barnet lærer af andre børn, fx

Når børn, der ikke er vant til at få læst historie, ser de øvrige børns ro og fokus ved oplæring.

Når barnet ser andre børn sidde på toilettet, opstår ønsket om også selv at prøve.

Barnet lærer, når det færdes i et miljø med glæde og anerkendelse, fx

Anerkendelse af børnenes initiativer, fx når de vælger en sang ved samling eller ønsker at gå på besøg på en anden stue.

Barnet lærer, når det er i relation med andre.

Et barn, der er lidt bange for en ny udfordring, fx en tur op på bakken, kan blive inspireret af venner med mere vovemod.

Legen

Legen er den vigtigste og mest betydningsfulde måde, hvorpå barnet kan udvikle sig og lære noget, når det er i alderen 0 - 6 år.

Gennem legen...

... tilegner barnet sig sin omverden og eksperimenterer med virkeligheden, fx

Når børnene leger far, mor og børn i dukkekrogen.

Når nogle børn leger arbejdsmand på legepladsen med cykler, sand og trækvogn.

... udvikler barnet identitet, fx

Når børnene leger sammen eller ved siden af hinanden, spejler de sig selv i de andre.

... udvikler barnet både grov- og finmotorik, fx

Når børnene bygger lego eller laver perlekæder, udvikles deres finmotorik.

Når børn fx cykler, løber, klatrer og danser, udvikles deres grovmotorik.

... bearbejder barnet konflikter og problemer, angst osv., fx

Konflikter og følelser bearbejdes i far, mor og børn-lege samt skydelege.

... udvikler barnet kreativitet og fantasi, fx

Kreativitet og fantasi udvikles, når børnene tegner og maler.

Når børnene bygger huler, bruger de deres kreativitet og fantasi.

... knytter barnet vigtige venskaber, fx

Når børnene leger sammen, får de øje på hinanden og knytter de bånd, der skaber et venskab.

Når små børn leger de samme lege ved siden af hinanden.

... træner barnet sprogfærdigheder, fx

Når børnene leger, bliver de inspireret af hinandens sprog og sproglige udtryk.

... udvikler barnet sociale kompetencer, fx

Når de aflæser hinandens signaler og skiftes til at bruge legetøjet.

Vores planlagte aktiviteter vil være præget af leg, fordi legen er vigtig for at skabe læring for det nul- til seksårige barn.

København kommunes pejlemærker

Københavns kommune har udvalgt seks pejlemærker for at sætte ramme om fagligheden i institutionerne i kommunen.

Pejlemærkerne ligger tæt op af læreplanstemaerne, men har en anden tilgang. Pejlemærkerne er:

- Sociale relationer
- Inklusion og fællesskab
- Sprogindsats
- Forældresamarbejde
- Sammenhænge og overgange
- Krav om refleksion og metodisk systematik i den pædagogiske praksis.

Når vi samlet ser på Børnehuset Gemmets dokumenter

- læreplanerne
- virksomhedsplanen
- årsplanen
- vores interne dokumenter til at skabe metodisk systematik og refleksion

kommer vi godt og grundigt rundt om alle pejlemærkerne.

Læreplaner under udvikling

I 2015 og 2016 reviderer vi vores læreplaner løbende og i takt med, at vi arbejder med hver enkelt læreplan.

Det betyder, at tre af de læreplaner I ser nu, er vores "gamle" læreplaner.

De sidste tre læreplaner bliver revideret ved udgangen af 2016.

TEMA: KROP OG BEVÆGELSE

Det er vores mål

- At alle børn får og styrkes i en alderssvarende grundmotorik.
- At give børnene kendskab til og glæde ved at bruge deres krop og sanser.
- At styrke børnenes fysiske sundhed.
- At børnene får økologisk og ernæringsrigtig kost.
- At børnene lærer god hygiejne.
- At børnene udfordres motorisk i det fri.

Principper – hvad skal der til?

Alment pædagogisk	Særligt pædagogisk
<u>Vi lægger vægt på:</u> • At fremme børnenes selvhjulpethed ved at give dem mulighed for at gøre sig erfaringer med deres krop og sanser. • At give barnet fornemmelse for egne kræfter. • At styrke fin- og grovmotorik. • At give børnene mulighed for at udfolde sig fysisk uden- og indendørs samt både i fastlagte og selvvalgte aktiviteter. • At gøre børnene bevidste om sundhed. • At samarbejde med forældrene om deres barns fysiske og sundhedsmæssige udvikling. • At personalet observerer og udfordrer børnene motorisk. • At alle børn og voksne overholder vores hygiejneregler. • At maden er veltilberedt, og at måltiderne indtages i rare, gode, hyggelige rammer.	Vi støtter og tager hensyn til børn med særlige behov, så de kan indgå i bevægelseslege og –aktiviteter. Hvor det er nødvendigt, tilrettelægger vi særlige aktiviteter, der styrker og tilgodeser det enkelte barn i sin udvikling. Dette gør vi oftest i gruppe sammen med andre børn.

Midler og metoder – hvad gør vi?

Alment pædagogisk	Særligt pædagogisk
<u>Fælles</u> • Vi bruger enhver lejlighed til at opmuntre og støtte barnet i at udfordre sig selv og sin krop. • Vi udfordrer barnet i vurdering/brug af egne kræfter, fx ved at øse mad op eller tage cykler ud af skuret. • Vi inddrager børnene i dagligdagens praktiske gøremål. • Vi går ture i nærmiljøet. • Vi leger indendørs såvel som udendørs. For eksempel fangeleg, sanglege, sanselege, trampolin. • Vi synger, danser til musik og leger bevægelseslege. • Vi skaber gode rammer omkring måltidet, smager maden, og personalet taler positivt om maden. • Vi lærer børnene god hygiejne med primært fokus på håndvask. • Alle børn og voksne bruger trappen, når vi skal op og ned. • Vi laver finmotoriske aktiviteter, fx puslespil og leg med legoklodser, modellervoks og tegning samt lyne lynlåse og knappe knapper. <u>De 0,5- til 2-årige</u> • Vi bruger legepladsen meget og er udendørs mindst tre gange om ugen i vinterhalvåret, oftere i sommerhalvåret. • Vi laver sang- og bevægelseslege i de mindstes onsdagsgrupper. • Vi støtter børnene og opfordrer dem til at være fysisk selvhjulpne, for eksempel kravler de selv op på puslebord og til krybbe, tager mad og hælder af kande. <u>De 3- til 6-årige</u> • Vi øver færdigheder, som er forudsætninger for at dyrke sport/idræt. • Vi er ude på legepladsen i al slags vejr hver eneste dag. • Vi laver rytmik og bevægelseslege. • Vi sørger for, at indholdet i de aldersopdelte grupper ofte har fin- og grovmotoriske aktiviteter som mål eller delmål, for eksempel klippe-klistre, dans, skovture m.v.	I forhold til børn med særlige behov kan det være nødvendigt at tilrette-lægge særlige lege og aktiviteter, der tilgodeser det enkelte barns behov, for eksempel i mindre grupper. I forhold til børn, hvor vi er bekym-rede for den fysiske og sundheds-mæssige udvikling, ser vi på barnets grundmotoriske udvikling, og i sam-arbejde med forældrene laver vi øvelser, der styrker sanser og grundmotorik. Hvis vi finder det nødvendigt, sam-arbejder vi med forældrene om at inddrage sundhedsplejerske, læge, Pædagogisk Psykologisk Rådgivning eller Børneklubben.

TEMA: SPROG

Det er vores mål

- At udvikle børnenes udtale, ordforråd og forståelse for sprogets regler.
- At styrke børnenes evner til at kommunikerer.

Principper – hvad skal der til?

Alment pædagogisk	Særligt pædagogisk
<u>Vi lægger vægt på:</u> • At personalet er vigtige rollemodeller i barnets sprogudvikling. • At skabe et sprogstimulerende miljø. • At skabe mulighed for god, daglig kommunikation. • At stimulere børnenes interesse og nysgerrighed for mange kommunikationsformer; talesprog, billedsprog, kropssprog og skriftsprog.	• At støtte børn med talevanskeligheder. • At støtte tosprogede børn i at tilegne sig det danske sprog.

Midler og metoder – hvad gør vi?

Alment pædagogisk	Særligt pædagogisk
<u>Fælles</u> • Vi sikrer, at barnets sprogudvikling fremmes via dagligt samvær med ældre børn og voksne. • Vi synger dagligt med børnene. • Vi laver rytmik med børnene. • Vi prioriterer højtlesning i dagligdagen. • Vi sætter ord på vores handlinger. • Vi er anerkendende og forstående rollemodeller. • Vi opfordrer og opmuntrer børnene til at tale og bruge sproget i deres relationer med andre, blandt andet i konflikter, ved frokosten og i leg. • Vi understøtter talesproget gennem fysisk aktivitet. <u>De 0,5- til 2-årige</u> • Vi bruger sange med fagter og bevægelser. • Vi leger sanglege. • Vi læser lette bøger eller bruger billed- eller pegebøger. <u>De 3- til 6-årige</u> • Vi arbejder med rim og remser. • Vi læser dagligt historie. • Vi spiller spil. • Vi spiller teater. • Vi tegner til en historie eller fortælling. • Børnene bearbejder oplevelser og fortællinger ved at tegne.	• Vi gør en tidlig indsats i forhold til de børn, hvor vi er bekymrede for den sproglige udvikling. Vi anbefaler besøg hos ørelæge og indstiller til talepædagog eller Børneklubben. • I henhold til Københavns Kommunes regler sprogvurderer vi børnene, når de bliver tre år. Børn med behov tilbydes ekstra sprogstimulering.

TEMA: KULTURELLE UDTRYKSFORMER OG VÆRDIER

Det er vores mål

- At børnene får kendskab til normer og værdier, som er alment gældende for medmenneskeligt samvær.
- At børnene får kendskab til danske traditioner og dansk kultur.
- At børnene inspireres til udvikling af kreativitet.
- At børnene opnår almen dannelse i fællesskaber.
- At børnene får forståelse for forskellige kulturer og kulturelle udtryksformer.

Principper – hvad skal der til?

Alment pædagogisk	Særligt pædagogisk
<u>Vi lægger vægt på:</u> • At børnene skal møde voksne, der aktivt formidler kultur. • At børnene får mulighed for at beskæftige sig med forskellige kreative udtryksformer • At børnene lærer at respektere hinandens traditioner. • At de ældre børn overleverer lege, normer og værdier til de yngre. • At bruge musik og sang som kulturformidling. • At bruge børnelitteratur som kulturformidling. • At børnene får mulighed for at opleve teater, udstillinger, museer og biblioteker. • At børnene får mulighed for at bruge mange forskellige kunstneriske udtryksformer. • At børnene får mulighed for at udtrykke sig kulturelt	Vi støtter børn med særlige behov, så de kan indgå i de kulturelle aktiviteter. Vi inkluderer alle børn ved at tilrettelægge gruppens aktiviteter og rutiner, således at også børn med særlige behov kan deltage og får mulighed for at udtrykke sig.

Midler og metoder – hvad gør vi?

Alment pædagogisk	Særligt pædagogisk
<u>Fælles</u> • Vi holder fastelavn, laver påskeklip og påskefrokost, holder adventshygge, læser julehistorier, spiser julefrokost, går Luciaoptog og går i kirke til jul. • Vi holder eidfest for børn og forældre. • Vi synger. • Vi leger sanglege. • Børn og voksne fortæller hinanden om oplevelser. • Vi holder sommerfester og forældrecafeer. • Vi læser for børnene og går på biblioteket. • Vi lytter til musik og danser. • Vi maler og tegner. • Vi besøger børnenes hjem, når vi bliver inviteret. • Vi er anerkendende over for andre kulturer og kulturelle udtryksformer. • Vi taler med børnene om forskellige kulturer, traditioner, madvaner mv. <u>De 0,5- til 2-årige</u> • Vi synger fagtesange og leger sanglege. • Vi læser lette bøger og billedbøger. • Vi går til teaterforestillinger i lokalområdet. <u>De 3- til 6-årige</u> • Vi synger og arbejder med rim og remser. • Vi klipper og klistrer. • Vi går i teateret. • Vi opfører selv teater. • Vi går på museer. • Vi tegner og maler til oplevelser eller historier.	Vi støtter børn med særlige behov på en sådan måde, at de kan deltage i gruppens aktiviteter og få mulighed for at udtrykke sig. Vi tager udgangspunkt i det enkelte barns udviklingsmuligheder. Vi arbejder generelt i små grupper, hvilket især er positivt for børn med særlige behov. Vi er bevidste om, at forudsigelighed og struktur er vigtig for alle, men især for børn med særlige behov.

TEMA: BARNETS ALSIDIGE PERSONLIGE UDVIKLING

Det er vores mål

- I samarbejde med forældrene at sikre barnet en alsidig personlighedsdannelse, selvstændighed og livskvalitet, således at det får tro på sig selv.
- At barnet kan mestre udfordringerne i sin omverden.
- At barnet bliver en aktiv, ansvarlig og respekteret del af fællesskabet i Børnehuset Gemmet.

Principper – hvad skal der til?

Alment pædagogisk	Særligt pædagogisk
<u>Vi lægger vægt på:</u> • At det enkelte barn er unikt og udvikler sig individuelt som en del af fællesskabet. • At børn udvikler sig i forskellige tempi. • At arbejde med progressions- og regressionsprocesser. • At det enkelte barn skal deltage i planlagte aktiviteter. • At børnene selvstændigt tager initiativ til leg, samvær og aktiviteter ude og inde. • At støtte barnets egne forslag og interesser. • At støtte børnene i at være nysgerrige og udforskende. • At støtte den enkelte i konfliktløsning. • At have et tæt samarbejde med forældrene omkring det enkelte barns trivsel og udvikling.	Vi inkluderer børn med særlige behov i dagens aktiviteter og gøremål i det omfang, det kan lade sig gøre, og når vi vurderer, at barnet drager fordel af det. Andre gange tilrettelægges aktiviteter specifikt for den enkelte.

Midler og metoder – hvad gør vi?

Alment pædagogisk	Særligt pædagogisk
<u>Fælles</u> • Vi drager omsorg for den enkelte og gruppen. • Vi er engagerede og anerkendende voksne. • Børnene deltager i planlagte aktiviteter både i aldersopdelte og aldersintegrerede mindre grupper. • Vi støtter børnenes egne initiativer til aktivitet/leg. • Vi opmuntrer børnene til selvstændighed og selvhjulpenhed for at fremme den enkeltes selvværd. • Vi modtager dagligt hvert enkelt barn, så det føler sig velkommen i Børnehuset Gemmet. • Vi afholder forældresamtaler efter behov. • Vi laver ”barnets bog” med tegninger og fotografier fra barnets tid i Børnehuset Gemmet, når det forlader institutionen. <u>De 0,5- til 2-årige</u> • Vi giver børnene tryghed i hverdagen med mange gentagelser og faste rutiner. • Vi afholder samtale, når barnet har været cirka tre måneder i Børnehuset Gemmet. • Vi har daglig kontakt til forældrene. <u>De 3- til 6-årige</u> • Vi afholder forældresamtaler, når børnene er tre år. • Vi afholder skoleparathedssamtaler inden skolestart. • Vi tillader seks af de ældste børn at lege alene på legepladsen, når vi vurderer, det er forsvarligt. • Vi tillader op til seks børn at lege alene på en stue, når vi vurderer, det er forsvarligt. • Vi stiller alderssvarende krav. • Vi forventer stigende koncentration og fastholdelse i længerevarende aktiviteter. • Vi laver Luciaoptog og teaterforestillinger.	I samarbejde med forældrene indhenter vi viden og hjælp fra talepædagog, psykolog, sundhedsplejerske, pædagogisk konsulent, børneklubben og andre efter behov. Vi gennemgår jævnligt børnenes generelle udvikling på stuemøder og tilrettelægger herefter aktiviteter med hensyntagen til det enkelte barn.

TEMA: SOCIALE KOMPETENCER

Det er vores mål

- At skabe gode børnefællesskaber.
- At give børnene mulighed for at lære af hinanden i en tryk dagligdag med tætte relationer til børn og voksne.
- At børnene skal opleve sig selv som en del af et fællesskab, hvor de anerkendes og respekteres som aktive deltagere.

Principper – hvad skal der til?

Alment pædagogisk	Særligt pædagogisk
<u>Vi lægger vægt på:</u> • At have fuld aldersintegration på stuerne. • At skabe rum og ro til fordybelse i legen. • At arbejde med venskaber – også på tværs af huset. • At personalet støtter børnene i egne konfliktløsninger. • At fællesskabet vægtes højt. • At værdsætte og udvikle det enkelte barns kompetencer i forhold til hele børnegruppen. • At små og store lærer af hinanden.	• Vi tilrettelægger praksis, så børn med særlige behov kan indgå i relationer med børn og voksne med særlig støtte eller i mindre børnegrupper. • Vi lægger vægt på at skabe inkluderende fællesskaber både i aktiviteter og i hverdagen.

Midler og metoder – hvad gør vi?

Alment pædagogisk	Særligt pædagogisk
I mange af vores dagligdags aktiviteter, for eksempel samling, spisning og rytmik, tilegner børnene sig viden om de uskrevne regler for socialt samvær. <u>Fælles</u> • Vi er engagerede, anerkendende og lyttende voksne, der udviser respekt for hinanden og børnene. • Vi skaber rum til børnenes leg. • Vi lytter til børnene og hjælper med løsning af konflikter. • Vi skaber en tryk dagligdag med faste rutiner og forudsigelighed. • Vi lærer børnene at færdes i det offentlige rum, for eksempel i trafik, museer, bus og tog. • Vi arbejder i alderssvarende grupper. • Vi sætter gang i aktiviteter for små og store børn sammen, for eksempel ture, male og bevægelseslege. <u>De 0,5- til 2-årige</u> • Vi deltager i og opfordrer til rollelege, for eksempel køre bus og lege i dukkekrog. • Vi laver sanglege og fagtesange. <u>De 3- til 6-årige</u> • Vi sætter gang i regellege som ”alle mine kyllinger: kom hjem”, ”skjul”, ”fangeleg” og brætspil. • Vi tager på lange ture med mange børn. • Vi arbejder i grupper, spiller teater, synger, danser og går Lucia. • Mindst to gange årligt bliver børn, der har forladt Børnehuset Gemmet, inviteret på besøg. • Vi arbejder metodisk med bl.a. Fri for mobberi.	• Vi skaber pædagogiske rammer, hvor det er nødvendigt for inklusion af det enkelte barn. • Vi arbejder med børnene i mindre grupper. • Vi giver alternativer, når barnet udelukkes af andre børn fra leg. For eksempel samvær i mindre grupper eller forslag til anden aktivitet. • Vi støtter børnene i situationer, der medfører frustration. • Vi skaber rammer, hvor barnet oplever færrest mulige situationer, der medfører frustration.

TEMA: NATUR OG NATURFÆNOMENER

Det er vores mål

- At børnene får kendskab til naturen og årets gang.
- At give børnene glæde ved at færdes i naturen og udvikle respekt for natur og miljø.
- At børnene skal kunne erfare naturen med alle sanser og opleve den som et rum for leg og fantasi.
- At børnene skal have mulighed for at få mange og forskelligartede erfaringer med natur og naturfænomener.
- At udfordre børnene fysisk i naturen.

Principper – hvad skal der til?

Alment pædagogisk	Særligt pædagogisk
<u>Vi lægger vægt på:</u> • At børnene skal opleve naturen som en del af en hverdag. • At voksne/børn er engagerede, nærværende og inspirerende samt udviser ansvarlighed for naturen. • At børnene er meget ude, både på legepladsen og på ture. • At stimulere børnene til at være nysgerrige i forhold til naturen. • At børnene skal erfare naturen med alle sanser og ved fysisk udfoldelse. • At skabe tid og rum til fordybelse.	Vi støtter og tilrettelægger aktiviteter, så barnet kan være en del af fællesskabet.

Midler og metoder – hvad gør vi?

Alment pædagogisk	Særligt pædagogisk
<u>Fælles</u> • Vi er ude året rundt i al slags vejr og oplever regn, vind, sol osv. • Vi synger og taler om året og årstiderne. • Vi tager i Zoologisk Have hver andet år. • Alle børn over to år tager hver andet år på bondegårdstur. • Vi tænder bål og laver eventuelt mad på bålet. • Vi tager på ture. • Vi kigger på og snakker om de dyr og planter, vi finder. • Vi samler naturmaterialer. • Vi læser og synger om dyr og natur. • Vi støtter det enkelte barn i at gøre nye erfaringer. • Vi leger med sand og vand. • Vi tager på ture i de fire årstider med planlagt indhold af turen. <u>De 0,5- til 2-årige</u> • Vi oplever naturen på legepladsen og i nærområdet, fx snegle, kastanjer og blomster. • Vi er ude mindst tre gange om ugen. <u>De 3- til 6-årige</u> • Vi har hvert år fire naturuger med særlige mål og tid til fordybelse. • Vi er ude hver dag.	Vi tilrettelægger aktiviteter efter det enkelte barns behov, eventuelt i mindre grupper.

Dokumentation

- Vi tager billeder, både fra hverdagen og ved fester, ture, teater osv. Billederne hænges op på stuerne og på gangarealerne. Desuden laver vi billedshow på vores bærbare pc.
- Børnene optræder ved forskellige lejligheder, for eksempel forældrecafe på stuerne, sommerfester, luciaoptog. Det kan både være teater, sange, fagtesange og dans.
- Vi informerer forældrene via hjemmeside, opslag, breve og nyhedsbrev, ligesom vi dagligt skriver om dagens aktiviteter på stuerne tavler.
- Vi har en god, daglig kontakt til forældrene.
- Når børnene stopper i Børnehuset Gemmet, laver vi en bog med fotos, tegninger og små kommentarer fra barnets tid i Børnehuset Gemmet.
- Vi udstiller børnenes tegninger, malerier m.v.
- Vi pynter stuen og huset med blandt andet julepynt, påskeklip og fastelavnsmasker.
- Vi sprogtester de tosprogede børn.

Evaluering

- Ved hjælp af vores dokumentation evaluerer vi løbende på stuemøderne, eventuelt med opsamling på personalemøder og pædagogiske dage.
- Aktiviteter i mindre grupper på tværs af huset, for eksempel naterturene, evalueres af de voksne, der har deltaget.
- Onsdagsgrupperne evalueres mindst to gange årligt.
- På personalemøder og pædagogiske dage evaluerer vi læreplaner, års- og virksomhedsplan med udgangspunkt i vores dokumentation, ligesom vi løbende reflekterer over, om vores midler og metoder hjælper os til at nå/opfylde vores mål.
- Vi udvikler løbende ”værktøjer” til vores dokumentation og evaluering. Fx matrixskemaer, logbøger samt mål- og evalueringsskemaer.